ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 1025/1 од 27. 4. 2016. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, именовани смо у комисију за припрему извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руски језик. Имамо част да Изборном већу Филолошког факултета у Београду поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ
О КАНДИДАТИМА ПРИЈАВЉЕНИМ НА КОНКУРС

Филолошки факултет Универзитета у Београду расписао је конкурс (објављен у листу *Послови – огласне новине националне службе за запошљавање*, бр. 673 од 11. маја 2016) за избор једног наставника у звање доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руски језик. На расписани конкурс за избор у звање доцента пријавио се један кандидат:

др Лука Меденица, виши лектор за Руски језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Биографија, општи подаци, наставна и стручна активност

Лука Меденица рођен је 19. марта 1986. године у Земуну. Први и други разред основне школе похађао је у Перму, а у Москви се школовао до петог разреда. У Руској школи при Амбасади Руске Федерације у Београду завршио је остале разреде основне школе и средњу школу. Био је одличан ученик.

На Филолошки факултет Универзитета у Београду, на студијску групу руски језик и књижевност, уписао се 2003. године. Дипломирао је у року. У јануару 2010. је одбранио мастер рад под називом *Опис напоредно-сложених реченица у савременом српском и руском језику*.

Лука Меденица је 28. новембра 2014. одбранио докторску дисертацију под насловом *Незаменички прилози са просторним значењем у савременом руском и српском језику,* под менторством проф. др Предрага Пипера.

Лука Меденица је био два пута на студијским боравцима у Москви – оба пута у Институту за руски језик А.С. Пушкин, 2006. и 2007. године, када је похађао практични и летњи курс руског језика. У Минску је боравио на усавршавању 2007. године, а 2013. године у Москви на Московском државном универзитету М.В. Ломоносов (Программа повышения квалификации «Российская государственная система тестирования по РКИ: научная разработка и практика функционирования»).

Завршио је семинар у Удружењу стручних и научних преводилаца Србије у Београду 2008. године.

Као наставник руског језика почео је да ради 2008. у Првој спортској кошаркашкој гимназији, а затим и у ОШ Јован Дучић, када је прекинуо радни однос да би одслужио војни рок. После тога је наставио са радом у Првој спортској кошаркашкој гимназији до јуна 2011. године. У Центру за наставу страних језика Задужбине Илије

Коларца хонорарно је радио као професор руског језика од 2008. до 2011. године, у неколико наврата.

За сарадника у настави на Филолошком факултету Универзитета у Београду изабран је 2010. године на предмету *Савремени руски језик П1 и П2*. Од децембра 2011. године је у звању лектора за руски језик на предметима *Савремени руски језик Г1 и Г2, Методика наставе руског језика 1 и 2,* као и *Методичка пракса: Хоспитовање.*

Од фебруара 2015. године предаје на Филолошком факултету Универзитета у Београду у звању вишег лектора.

Од 2013. године учествује у раду Славистичког друштва Србије на месту секретара, као и у организацији *Зимске школе – семинара за стручно усавршавање наставника и професора руског језика*, а поред тога је од 2014. године и кореализатор наведеног семинара (*Унапређивање професионалних компетенција и организације наставе: годишњи семинар за професоре и наставнике руског језика*). Од 2012. године је коаутор тестова за пријемни испит на Филолошком факултету Универзитета у Београду, као и припрема за пријемни испит на Филолошком факултету на платформи Мудл, а од 2014. године учествује у писању тестова за Олимпијаду из руског језика у организацији НИС-а. Поред тога, 2014. године је активно учествовао у организацији међународног фестивала на Филолошком факултету *Друзья, прекрасен наш союз!*, а 2015. године одржао предавање у Друштву младих лингвиста на тему *Незаменички прилози са просторним значењем*.

Више пута је био члан комисије за одбрану мастер радова из методике наставе руског језика, а поред тога је написао рецензије за уџбенике и радне свеске *Конечно! 3* и *Конечно! 4*, за наставни предмет *Руски језик* за седми и осми разред основне школе.

У 2015. години је од стране Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања ангажован на пројекту *Развој образовних стандарда за стране језике за крај основног образовања*, као члан радне групе.

У првој половини 2015. године учествовао је у изради зборника за сајам књига у Москви (*Русский язык в исследованиях сербских славистов, сборник статей под ред. П. Пипера и К. Кончаревич*), са фунцијом секретара уредништва наведеног зборника.

Сада ради у звању вишег лектора на предметима *Савремени руски језик Г5, Савремени руски језик Г6, Методика наставе руског језика 1, Методика наставе руског језика 2, Методичка пракса: Хоспитовање (мастер студије), Руски језик 1, Руски језик 2*, а од 2014. године изводи наставу и на Факултету организационих наука на предметима *Руски језик струке 1* и *Руски језик струке 2.*

Библиографија: подаци о објављеним радовима и радовима прихваћеним за штампу

Уз пријаву на конкурс др Лука Меденица је приложио следећу библиографију објављених радова и радова прихваћених за штампу:

<u>Научни и стручни радови:</u>

Меденица, Лука. *Просторна локализација незаменичким прилозима у руском и српском језику* – У: Зборник Матице српске за славистику. ISSN 0352-5007. 81, с. 217–228, 2012.

Меденица, Лука. *Контрастивни опис незаменичких прилога са просторним значањем у руском и српском језику* – У: Славистика. ISSN 1450-5061. Књига XVI , с. 168–174, 2012.

Меденица, Лука. *Из опыта работы с системой Moodle по программе предвузовской подготовки в Сербии*. У: Зборник наукових праць. VII Міжнародна науково-практична конференциія з питань методики викладання іноземноі мови, ББК 81.40я431, с. 37–42, 2013.

Меденица, Лука. *Локальное наречие мимо в русском языке и его эквиваленты в сербском языке.* – У: Проблемы концептуализации действительности и моделирования языковой картины мира, выпуск 6. – Москва, Архангельск, ББК 81.0я431, с. 264–269, 2013.

Меденица, Лука. *Незаменички прилози са просторним значењем у руском и српском језику (оријентир је одређен левом/десном страном локализатора).* – У: Славистика, књига XVII. – Београд: Славистичко друштво Србије, ISSN 1450-5061, с. 308–313, 2013.

Меденица, Лука. *Незаменички прилози са просторним значењем у савременом руском и српском језику* (докторска дисертација), 2014.

Меденица, Лука. *Локальные наречия с корнем -нутр- в русском и их эквиваленты в сербском языке*. – У: Научный диалог, выпуск 11 (47), Екатеринбург, с. 19–30, 2015.

Меденица, Лука. *Локальное наречие мимо в русском и его эквиваленты в сербском языке*. – У: Русский язык в исследованиях сербских славистов, сборник статей под ред. П. Пипера и К. Кончаревич. – Београд: Филолошки факултет, 2015, 367–377.

Меденица, Лука. *Просторни прилог мимо у руском и његови еквиваленти у српском језику.* – У: Славистика, књига XIX. – Београд: Славистичко друштво Србије, с. 194–199, 2015.

Меденица, Лука. *Просторна локализација незаменичким прилозима са кореном -низ- у руском и српском језику*. – У: У простору лингвистичке славистике. Зборник научних радова поводом 65 година живота академика Предрага Пипера / уредници: Људмила Поповић, Дојчил Војводић и Мотоки Номаћи. – Београд: Филолошки факултет, с. 503–514, 2015.

Прикази:

Вера Васильевна Борисенко-Свинарская, *Этюды о русском языке: (взгляд со стороны).* Београд: Филолошки факултет, 2012. – 215 стр. Приказ / Лука Меденица. У: Зборник Матице српске за славистику. 82, 2012.

Предраг Пипер, *Лингвистичка русистика: студије и чланци.* – Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2012. – 588 стр. Приказ / Лука Меденица. У: Русский язык как инославянский V, 2013.

«Зимняя школа»: семинар повышения квалификации преподавателей русского языка как иностранного. – Београд, 2014. Приказ / Лука Меденица. У: Русский язык как инославянский VI, 2014.

«Зимняя школа»: семинар повышения квалификации преподавателей русского языка как иностранного. – Београд, 2015. Приказ / Лука Меденица. У: Русский язык как инославянский VII, 2015.

Саопштења на скуповима:

Меденица, Лука. *Диалог культур в преподавании русского языка в гимназиях Сербии*. У: Тезисы докладов. *Международный семинар из цикла Диалог цивилизаций и межкультурное сотрудничество по теме Диалог культур в едином образовательном пространстве: Традиционные ценности и иновационные решения*, Москва, 2–5 декабря 2014 года.

Меденица, Лука. *Молодой преподаватель русского языка в Сербии*. Второй Московский форум молодых педагогов – Молодой педагог: профессиональный стандарт и векторы развития, Москва, 19–22 апреля 2016 года.

Уџбеници и приручници:

Меденица, Лука. *Конечно! 1, руски језик за пети разред основне школе: Приручник за наставнике*. – Београд: Klett, 2015.

Меденица, Лука. *Конечно! 2, руски језик за шести разред основне школе: Приручник за наставнике*. – Београд: Klett, 2015.

Борисенко Вера, Межински Марија, Гинић Јелена, Меденица Лука. *Збирка тестова са пријемних испита из руског језика* – Београд: Филолошки факултет, 2015.

Марић Биљана, Папрић Маријана, Меденица Лука. *До встречи в России 4: руски језик: уџбеник и радна свеска за четврти разред гимназије и средњих стручних школа, осма година учења*. – Београд: Завод за уџбенике, 2016.

Меденица, Лука. Меденица, Лука. *Конечно! 3, руски језик за седми разред основне школе: Приручник за наставнике*. – Београд: Klett, 2016.

Меденица, Лука. Меденица, Лука. *Конечно! 4, руски језик за осми разред основне школе: Приручник за наставнике*. – Београд: Klett, 2016.

Борисенко Вера, Межински Марија, Гинић Јелена, Меденица Лука. *Збирка тестова са пријемних испита из руског језика, четврто издање* – Београд: Филолошки факултет, 2016.

Анализа научних радова др Луке Меденице

Докторска дисертација Луке Меденице *Незаменички прилози са просторним значењем у савременом руском и српском језику* (одбрањена 28. новембра 2014. на

Филолошком факултету у Београду) јесте његов најобимнији, најсложенији и резултатима најбогатији рад, који је једним делом израстао из претодних његових истраживања, а једним делом наговестио нека његова будућа истраживања. У тој докторској дисертацији основни предмет истраживања је проблемска област која није раније била монографски обрађивана као целина, а само је делимично и недовољно била истраживана у појединим аспектима.

У дисертацији *Незаменички прилози са просторним значењем у савременом руском и српском језику* просторни прилози се сасвим умесно посматрају као облици за означавање просторних односа узетих у њиховој динамичности (нпр., рус. *выйти наружу*, срп. *изаћи напоље*), или статичности (нпр., рус. *находиться наружи*, срп. *налазити се напољу*), што је основ за разликовање у значењима просторних прилога компоненти које одражавају динамички и статички аспекат просторних односа, при чему се динамички аспект остварује путем једног од три вида директивности односа између објекта локализације и локализатора: аблативност (нпр., срп. *доћи споља*), адлативност (нпр., срп. *изаћи напоље*), или перлативност, као пресецање простора локализатора, односно удаљавање од једног дела локализатора и приближавање другом његовом делу (што се обично не може изразити незаменичким прилогом, али може предлошко-падежном конструкцијом, нпр., срп. *ићи кроз шуму*, или заменичким прилогом, нпр., срп. *проћи онуда*), за разлику од локативности као одсуства директивности (нпр., срп. *налазити се напољу*). Лука Меденица констатује да се статички аспекат просторног односа у значењима просторних прилога, као и других просторних израза, испољава у таквим специфичностима одређивања објекта локализације извесним локализатором за које није релевантна могућа променљивост њиховог места у простору, него је релевантан однос према неком трећем просторном сегменту, као оријентиру, којим се однос између објекта локализације и локализатора конкретизује (нпр., рус. *находиться впереди / позади* и сл.), а незаменичким просторним прилозима се увек означава управо оријентир у односу језичке просторне локализације, а никада локализатор или објекат локализације, чије номинације морају бити присутне у ближем или даљем контексту.

На богатом материјалу примера ексцерпираних из разноврсних извора Лука Меденица је констатовао да су одговарајућа категоријална значења у семантичким структурама просторних прилога унутрашња или спољашња локализованост, хоризонтална или вертикална локализованост, проксимална или дистална локализованост и друга.

У дисертацији су подробно описани и примерима потврђени многобројни просторни прилози у руском и српском језику, као и њихови међусобни односи, а често се упоређени са предлошким конструкцијама сличног значења и исте или сличне синтаксичке функције.

Полазећи од теорије семантичких локализација и других когнитивнолингвистичких теорија, и креативно их повезујући и примењујући, Лука Меденица је у својој дисертацији спровео систематско конфронтативно поређење просторних незаменичких прилога, које је резултирало њиховим подробним и исцрпним описом и објашњењем принципа њиховог функционисања, као и утврђеним сличностима и разликама које постоје међу незаменичким прилозима са просторним значењем у руском и српском језику.

Полазни и најопштији закључак до којег је у свом истраживању дошао Лука Меденица, и на којем су засноване анализе појединачних проблема којима се он у дисертацији бави, јесте да су подударности и сличности између просторних незаменичких прилога у дата два словенска језика израженије од разлика.

На основу анализе релевантних језичких чињеница Лука Меденица закључује, и емпиријски обилато доказује, да у већем броју подсистема датих прилога у руском и српском језику постоји висока међујезичка подударност прилошких значења која одражавају оријентациони (статички) и кинетички аспекат просторног односа (донекле са изузетком могућности изражавања перлативности), као и то да је за српски језик карактеристична слабија фреквентност незаменичких прилога са просторним значењем у односу на руски језик, што се у српском језику обично компензује употребом других врста речи и израза, најчешће употребом предлошко-падежних конструкција. Наведена разлика између руског и српског језика посведочена је примерима из лепе књижевности, стручне и научне литературе, као и текстова новинског стила.

У дисертацији се такође документовано закључује да се међујезичке разлике не испољавају само у фреквентности и инвентару испитиваних јединица у два језика, него и у њиховом семантичком потенцијалу и семантичкој специјализацији (на пример, значења прилога *внутрь* и *внутри* у руском језику су строго разграничена, док у српском језику прилог *унутра* функционише како у адлативним, тако и у локативним конструкцијама, у зависности од семантике управне речи, а слично је са више других прилошких парова у српском језику).

Закључено је такође да одређена значења условљена кинетичким аспектом просторног односа имају централно или периферно место у систему, што је посебно карактеристично за употребу просторних прилога у перлативном значењу.

Лука Меденица такође закључује да просторни незаменички прилози у руском и српском језику не чине симетрично организован подсистем, ни узети понаособ, ни у поређењу са другим врстама речи које учествују у изражавању места или правца, што је последица, пре свега, неједнако развијене синонимије и полисемије у подсистемима просторних прилога.

Резултати истраживања Луке Меденице представљају релевантан допринос како проучавањима семантичке категорије простора у природним језицима у теоријским оквирима когнитивне лингвистике, тако и проучавањима прилога као врсте речи, а такође ширим конфронтативним и типолошким испитивањима руског и српског језика.

У раду Луке Меденице *Просторна локализација незаменичким прилозима у руском и српском језику* (*Зборник Матице српске за славистику*. 81, с. 217–228, 2012) доказује се да су незаменички прилози тога типа у руском језику фреквентнији, што потврђује анализирана грађа из лепе књижевности, стручне и научне литературе, медија и публицистике. Показано је такође да се систем незаменичких прилога у српском језику одликује већим бројем јединица те да се оријентационом и кинетичком аспекту незаменички прилози у руском и српском језику се у великој мери подударају, а да специфичност српског језика представља ређа употреба незаменичких прилога са просторним значењем у односу на руски језик, која се компензује употребом предлошко-падежних конструкција у свим значењима према кинетичком аспекту просторне локализације. Наведени рад је у главним цртама наговестио предмет, циљ и метод, али и неке резулатате будућих истраживања Луке Меденице у тој проблемској области.

Рад Луке Меденице *Локальное наречие мимо в русском и его эквиваленты в сербском языке* објављен је у репрезентативном зборнику *Русский язык в исследованиях сербских славистов* (Београд: Филолошки факултет, 2015, 367–377), којим се српска лингвистичка славистика представила на Московском сајму књига 2015, а потом и на Београдском сајму књига, на којем је цео издавачки пројекат награђен. Та чињеница показала је да др Лука Меденица улази у круг наших најуспешнијих стручњака у

области лингвистичке русистике. Истовремено колега Меденица се у том подухвату доказао и на организационом плану јер је веома успешно обавио посао научног секретара тог зборника. Као аутор поменутог рада који је у том зборнику објављен, Лука Меденица анализира семантику и функције перлативних прилога у дата два словенска језика, а такође њихову дистрибуцију, у оквиру које је испитао позиционе услове употребе тих глагола и утврдио више релевантних чињеница (нпр. однос између реализације предлога *мимо* у руском језику и директивних префиксалних глагола са префиксом *про-* са знатно већом учесталошћу јављања него што се у српском језику среће предлошко-падежни модел *поред* + генитив и др.). У раду се минуциозно анализира и семантика перлативности датих конструкција, која се дефинише као нетранзитивна делимична перлативност. Доказано је да дати тип просторног односа и његових адвербијалних израза одликује изразитим степеном некореспондентности у руском и српском језику.

Рад *Просторна локализација незаменичким прилозима са кореном -низ- у руском и српском језику* (*У простору лингвистичке славистике*. Зборник научних радова поводом 65 година живота академика Предрага Пипера / уредници: Људмила Поповић, Дојчил Војводић и Мотоки Номаћи. – Београд: Филолошки факултет, 2015, 503–514), тај свој за сада најновији рад, др Лука Меденица је објавио у зборнику са међународним, српско-јапанским уредништвом, међународним саставом аутора и њиховом врло јаком селекцијом. Колега Меденица се ту представио анализом предмета који је до сада готово сасвим измицао пажњи истраживача и показао како се у два сродна језика иста кинетичка релација осмишљава на начине који су у великој мери различити у зависности од парадигматских и синтагматских услова употребе заменичких прилога са коренском морфемом -*низ*- у дата два језика.

Том кругу питања припада и већина других радова др Луке Меденице, у којима он систематски, акрибично, примењујући сличну методологију, али је повремено и допуњујући, разматра и решава једно по једно питање руске и српске адвербијалне синтаксе и семантике.

Други круг научних и стручних интересовања др Луке Меденице чине питања теорије и праксе наставе страног језика, пре свега руског, лингвидидактике, теорије и праксе израде уџбеника руског као страног језика. У тој области он се убедљиво доказао и као аутор или коаутор седам уџбеника, али и аутор неколико стручних чланака и рецензија радова других аутора.

Закључак

Тежиште научних интересовања др Луке Меденице је у области граматике и лексике савременог руског књижевног језика у поређењу са српским, на чему је и тежиште његовог наставног рада, као и у методици наставе руског језика, чиме се такође бави и у настави. Веома је обавештен и инвентиван у својој научној области, али и широј славистичкој науци, способан и увек спреман да своја сазнања и судове подели са колегама са Катедре и Факултета и да их на одговарајући начин пренесе у наставу. Доказао се као одличан педагог, који своје искуство и широко познавање руског језика и културе успешно преноси студентима.

Пошто је прегледала конкурсни материјал, Комисија је утврдила да једини пријављени кандидат испуњава услове за звање за које конкурише. Будући да кандидат др Лука Меденица има успешно наставно искуство у универзитетском раду у звању вишег лектора за руски језик, да као доктор филолошких наука има вишу

квалификацију и да има објављене научне радове, Комисија сматра да су се стекли сви услови из Закона о високом образовању (Службени гласник РС, бр. 76/05, 97/2008 и 44/2010), Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа, Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду бр. 144 од 22. септембра 2008), односно Одлуке о изменама критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду бр. 160 од 30. маја 2011) да се др Лука Меденица изабере у звање доцента по конкурсу објављеном у листу *Послови – огласне новине националне службе за запошљавање*, бр. 673 од 11. маја 2016. године.

Комисија стога са задовољством предлаже Изборном већу **да се колега др Лука Меденица изабере у звање доцента за ужу наставно-научну област Русистика, предмет Руски језик** на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Место и датум:
Београд,
9. јуна 2016.

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____

1. др Предраг Пипер, редовни професор

_____

2. др Вучина Раичевић, редовни професор

_____

3. др Биљана Марић, доцент